

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Pwyllgor: Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol

Dyddiad y cyfarfod: 29 Mawrth 2012

Pennaeth Gwasanaeth Perthnasol: Huw Jones

Comisiynwyr Perthnasol: Mick Gianassi

Teitl yr Adroddiad: Adroddiad Terfynol Gweithgor Trefniadau Craffu Gwaith Partneriaethol

1. CEFNDIR

- 1.1 Enwebwyd 2 aelod o Brif Bwyllgor Craffu Cyngor Gwynedd a 2 aelod o Bwyllgor Sgriwtini Corfforaethol Cyngor Sir Ynys Môn i fod yn aelodau o'r Gweithgor Trefniadau Craffu ar y Cyd.
- 1.2 Yr aelodau oedd Cyngorwyr Eric Roberts a Selwyn Williams (Ynys Môn) a'r Cyngorwyr Dewi Llewelyn a Gareth Thomas (Gwynedd)
- 1.3 Pwrpas y gweithgor oedd paratoi model manwl ar gyfer craffu gwaith partneriaethol Gwynedd a Môn i'w gyflwyno i'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y cyd.

2. PRIF FATERION

- 2.1 Cyfarfu'r Gweithgor ar 9 Mawrth 2012 i ystyried papurau a gyflwynwyd gan swyddogion y ddau Gyngor:
 - 2.1.1. Canllawiau ar gyfer Craffu Sefydliadau sy'n gweithredu ar draws, Partneriaethau a Chydweithio (Cyngor Sir Ddinbych)
 - 2.1.2. Adroddiad Frank Cuthbert a Rebecca David-Knight (Llywodraeth Cymru) i Fwrdd Gwasanaethau Lleol ar y Cyd Conwy a Dinbych
 - 2.1.3. Adroddiad Geraint George (Gwynedd) a Huw Jones (Ynys Môn) – Adolygiad Rhesymoli Partneriaethau.

Cyd-destun

- 2.2 Mae Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol y Gogledd yn gyfrifol am arwain ar osod trefniadau yn eu lle ar gyfer rhesymoli partneriaethau. Penderfynwyd ymgynghori ar y dulliau gorau i wneud hyn yn isranbarthol (mae isranbarthol yn y cyd-destun yma'n golygu Gwynedd a Môn).

- 2.3 Y nod yw sefydlu patrwm a fyddai'n hybu cyd-gomisiynu a chyd-lywodraethu o ansawdd uchel yn y meysydd canlynol:
- 2.3.1. Strategaeth Gymunedol
 - 2.3.2. Bwrdd Gwasanaethau Lleol
 - 2.3.3. Iechyd Gofal a Lles
 - 2.3.4. Plant a Phobl Ifanc
 - 2.3.5. Diogelwch Cymunedol
- 2.4 Yn Ynys Môn a Gwynedd, fe sefydlwyd Bwrdd Prosiect ar y cyd i yrru'r gwaith ymlaen. Yn dilyn gwaith ymchwil ac ystyriaeth gan y Bwrdd Prosiect fe argymhellwyd y Model canlynol:
- 2.4.1. Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y Cyd yn cynnwys Arweinyddion a Phrif Weithredwyr y prif asiantaethau cyhoeddus yn y ddwy sir
 - 2.4.2. Bwrdd Gwireddu – sef corff o swyddogion ar lefel uchel o fewn yr asiantaethau i sicrhau rhediad effeithiol y Grwpiau Tasg/Prosiect gan gynnwys rheoli perfformiad
 - 2.4.3. Grwpiau Tasg/Prosiect yn gweithredu ar flaenoriaethau penodol
- 2.5 Nodwyd mai'r amserlen ar gyfer y drefn newydd yw ei fod yn weithredol o 1 Hydref gyda gwaith penodol o sefydlu a chytuno blaenoriaethau'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y Cyd newydd yn digwydd yn 6 mis olaf 2012/13.

Craffu'n Ychwanegu Gwerth

- 2.6 Gall craffu effeithiol ychwanegu gwerth at y datblygiadau yma drwy herio a chael eglurder ar y pwyntiau canlynol:
- 2.6.1. Beth yw pwrpas y cydweithio a pha fuddion sydd wedi'u nodi ar gyfer y rhesymoli?
 - 2.6.2. Pa bartneriaethau sydd wedi'u cynnwys a pha rai sydd ddim?
 - 2.6.3. A oes tystiolaeth bod amrediad o opsiynau wedi'u hystyried?
 - 2.6.4. Beth yw goblygiadau cost ac ariannu'r model arfaethedig o gymharu â'r trefniadau presennol?
 - 2.6.5. Ydi'r mesurau perfformiad yn glir a sut bydd perfformiad yn cael ei fonitro?
 - 2.6.6. A oes sicrwydd y bydd y fenter a'r ddarpariaeth yn cyflawni gwasanaeth dwyieithog yn unol â gofynion trigolion/defnyddwyr gwasanaeth?
 - 2.6.7. Beth yw'r dystiolaeth bod statws yr iaith Gymraeg yn cael ei diogelu mewn unrhyw drafodion partneriaeth?
 - 2.6.8. Beth yw'r anfanteision i Wynedd neu Fôn yn unigol?
 - 2.6.9. A oes eglurder ynglŷn â sut bydd y drefn llywodraethu'n gweithio?

Ffactorau Llwyddiant

- 2.7 Fe ystyriodd aelodau'r gweithgor bod y 7 ffactor canlynol yn bwysig er mwyn dangos pa mor llwyddiannus yw gwaith partneriaethol:

- 2.7.1. Ymrwymiad a rhan wirioneddol gan bartneriaid
 - 2.7.2. Ffocws ar y pethau iawn
 - 2.7.3. Trefnu'r gwaith yn effeithiol
 - 2.7.4. Trefnu'r lefel iawn o gefnogaeth
 - 2.7.5. Sicrhau persbectif annibynnol a gwrthrychol
 - 2.7.6. Parhau i ddysgu a gwella
 - 2.7.7. Sicrhau'r canlyniadau cywir
- 2.8 Dyma enghreifftiau gwahanol o trefniadau sgrwtini yn ardaloedd eraill:
- 2.8.1. Pwyllgor Craffu penodol yn craffu gwaith partneriaethau
 - 2.8.2. Craffwyr yn dewis materion craffu yn seiliedig ar berfformiad
 - 2.8.3. Grŵp amlasiantaethol sy'n rhan o drefn craffu ffurfiol cynghorau
 - 2.8.4. Grŵp amlasiantaethol sy'n annibynnol o drefn craffu cynghorau
- 2.9 Prif Faterion ychwanegol fydd angen eu cyfarch
- 2.9.1. Atebolrwydd yr asiantaethau i'r craffu a sut fydd y negeseuon yn cael eu cyfleu yn ôl i gyrff unigol
 - 2.9.2. Bydd y model craffu'n debygol o gael ei ddylanwadu'n rhannol gan y math o brosiectau a fydd yn cael eu blaenoriaethu gan y Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y cyd – bydd rhai'n berthnasol i Fôn neu Wynedd yn unig
 - 2.9.3. Bydd rhai o'r prosiectau'n fyrhoedlog ac eraill yn fwy hir dymor neu sefydlog
 - 2.9.4. Bydd angen sicrhau eglurder ynglŷn â beth i'w fesur cyn cychwyn prosiectau er mwyn medru asesu cynnydd a chyflawniad.
 - 2.9.5. Bydd angen sicrhau ymrwymiad partneriaid gan gynnwys 'sign up' i'r costau

3. ARGYMHELLION

- 3.1 Mae sicrhau atebolrwydd y gwasanaethau i aelodau a dinasyddion y ddwy Sir ar wahân yn egwyddor sylfaenol, ac felly, yn gyffredinol, y dylid cadw at y drefn o graffu materion fesul Sir and gyda phwyslais pendant ar graffu'r hyn sydd wedi'i adnabod fel blaenoriaethau a'u gwireddu yn hytrach na'r drefn.
- 3.2 Bod lle i arbrofi ar graffu ar y cyd lle mae yna flaenoriaethau'n amlwg yn gyson ar draws y ddwy sir.
- 3.3 Y dylai'r gwaith craffu felly ddilyn y patrwm a ganlyn i ddechrau:
 - 3.3.1. Y ddwy drefn craffu sirol i graffu a herio pa flaenoriaethau y mae'r Bwrdd newydd yn ei ddewis yn ystod hanner olaf 2012/13.
 - 3.3.2. Ar gyfer 2013/14 y dylai'r trefniadau craffu sirol ystyried ac adnabod blaenoriaethau penodol i'w craffu'n sirol yn unol â threfniadau craffu'r ddau gyngor.
 - 3.3.3. Bod y ddwy gyfundrefn craffu sirol yn cytuno ar o leiaf un mater, sydd yn amlwg yn flaenoriaeth ar draws y ddwy sir, er mwyn treialu trefn craffu ar y cyd i asesu ei effeithiolrwydd

**Bev Symonds,
Rheolwraig Sgriwtini,
Gwasanaethau Cyfreithiol a Phwyllgorau**

22 Mawrth 2012

Atodiadau

**Penderfyniadau perthnasol a wnaed yn flaenorol gan y Cyngor, y Pwyllgor
Gwaith neu'r Bwrdd Gwasanaeth Lleol**
"Dim penderfyniadau perthnasol blaenorol".

Papurau Cefndir

Swyddog Cyswllt:

Carl Thomas

Swyddog Cyswllt a Chefnogi Sgriwtini

Gwasanaethau Cyfreithiol a Phwyllgorau